

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► B

► C1 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 41/2009

av den 20 januari 2009

om sammansättning och märkning av livsmedel som är lämpliga för personer med glutenintolerans

(Text av betydelse för EES) ◀

(EUT L 16, 21.1.2009, s. 3)

Rättad genom:

► C1 Rättelse, EUT L 171, 1.7.2009, s. 48 (41/2009)

▼B▼C1**KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 41/2009****av den 20 januari 2009****om sammansättning och märkning av livsmedel som är lämpliga för personer med glutenintolerans****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets direktiv 89/398/EEG av den 3 maj 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om specialdestinerade livsmedel ⁽¹⁾ (numera: livsmedel för särskilda näringsändamål), särskilt artiklarna 2.3 och 4a, och

av följande skäl:

- (1) Direktiv 89/398/EEG gäller livsmedel för särskilda näringsändamål som på grund av sin särskilda sammansättning eller det särskilda sätt som de är framställda på är avsedda att uppfylla de särskilda näringsbehoven hos vissa befolkningskategorier. Personer med celiaki är en sådan särskild befolkningsgrupp, som lider av kronisk glutenintolerans.
- (2) Livsmedelsindustrin har utvecklat en rad produkter som fått benämningen ”glutenfri” eller andra liknande benämningar. Skillnader mellan de nationella bestämmelserna om villkoren för användning av sådana produktbeskrivningar kan begränsa den fria rörligheten av dessa produkter och kan leda till att man misslyckas med att säkerställa samma höga konsumentskyddsnivå. För tydlighetens skull och för att man ska undvika att förvirra konsumenterna med olika typer av produktbeskrivningar på nationell nivå, bör användningen av termer för att beskriva avsaknaden av gluten fastställas på gemenskapsnivå.
- (3) Vete (dvs. alla *Triticum*-arter, såsom durumvete, spelt och kamut), råg och korn är sädeslag vars korn vetenskapligt rapporterats innehålla gluten. Det gluten som finns i dessa sädeslag kan ha skadliga hälsoeffekter på personer med glutenintolerans, som därför bör undvika det.
- (4) Avlägsnandet av gluten från gluteninnehållande sädeskorn är tekniskt mycket svårt och dyrt, och därför är det svårt att tillverka helt glutenfria livsmedel. Följaktligen kan många livsmedel på marknaden som är avsedda för detta särskilda näringsändamål innehålla låga resthalter av gluten.
- (5) De flesta men inte alla personer med glutenintolerans kan inkludera havre i sin kost utan skadliga effekter på hälsan. Denna fråga undersöks och utreds löpande av forskarsamhället. Ett stort problem är dock att havren kan ha kontaminerats av vete, råg eller korn, vilket kan inträffa under skörd, transport, lagring och bearbetning. Därför bör man vid märkningen av produkter som innehåller havre ta hänsyn till risken för glutenkontamination.
- (6) Olika personer med glutenintolerans kan tolerera olika låga halter av gluten inom vissa gränser. För att enskilda personer ska ha möjlighet att hitta ett urval av produkter som är lämpliga för deras behov och deras känslighet bör det vara möjligt att hitta produkter som innehåller låga halter av gluten vilka ligger inom sådana bestämda gränser. Det är dock viktigt att sådana produkter märks på lämpligt sätt, så att man ser till att personer med glu-

⁽¹⁾ EGT L 186, 30.6.1989, s. 27.

▼ C1

tenintolerans vet hur de ska använda dessa produkter. I detta syfte bör informationskampanjer genomföras i medlemsstaterna.

- (7) Livsmedel för särskilda näringsändamål, som är särskilt sammansatta, bearbetade eller beredda för att uppfylla kostbehoven hos personer med glutenintolerans och som marknadsförs som sådana, bör märkas antingen med ”mycket låg glutenhalt” eller ”glutenfri” i enlighet med bestämmelserna i denna förordning. Dessa bestämmelser kan följas genom att man använder livsmedel som särskilt bearbetats så att glutenhalten reducerats i en eller flera ingredienser som innehåller gluten och/eller livsmedel i vilka ingredienser som innehåller gluten har ersatts med andra ingredienser som är naturligt glutenfria.
- (8) I artikel 2.3 i direktiv 89/398/EEG föreskrivs möjligheten att livsmedel för normal konsumtion som är lämpat för ett påstått dietändamål märks på ett sätt som framhåller denna lämplighet. Därför bör ett normalt livsmedel, som kan ingå i en glutenfri kost eftersom det inte innehåller ingredienser som härrör från gluteninnehållande sädeskorn eller havre, kunna förses med en märkning som anger frånvaro av gluten. Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel ⁽¹⁾ får en sådan uppgift inte vilseleda konsumenten genom att antyda att livsmedlet har speciella egenskaper, då alla liknande livsmedel i själva verket har sådana egenskaper.
- (9) Kommissionens direktiv 2006/141/EG av den 22 december 2006 om modersmjölksersättning och tillskottsnäring och om ändring av direktiv 1999/21/EG ⁽²⁾ förbjuder användningen av ingredienser som innehåller gluten vid tillverkning av sådana livsmedel. Därför bör användningen av benämningarna ”mycket låg glutenhalt” eller ”glutenfri” på etiketten till sådana produkter förbjudas eftersom denna märkning enligt denna förordning används för att ange en glutenhalt på högst 100 mg/kg respektive 20 mg/kg.
- (10) Enligt kommissionens direktiv 2006/125/EG av den 5 december 2006 om spannmålsbaserade livsmedel och barnmat för spädbarn och småbarn ⁽³⁾ ska förekomst eller frånvaro av gluten anges om produkten är avsedd för spädbarn som är under sex månader. Frånvaro av gluten i dessa produkter bör anges i enlighet med kraven i denna förordning.
- (11) Codex standard för livsmedel för särskilda näringsändamål avsedda för personer med glutenintolerans (*The Codex Standard for Foods for Special Dietary Use for Persons Intolerant to Gluten*) antogs vid det 31:a mötet i Codex Alimentarius-kommissionen i juli 2008 ⁽⁴⁾ för att dessa personer ska ha möjlighet att hitta olika livsmedel på marknaden som är lämpliga för deras behov och deras glutenkänslighet. Hänsyn bör tas på lämpligt sätt till den standarden i denna förordning.
- (12) För att ge de ekonomiska aktörerna möjlighet att anpassa sina produktionsprocesser bör det datum då den här förordningen träder i kraft medge en nödvändig övergångsperiod. Däremot får produkter som redan uppfyller kraven i denna förordning den dag förordningen träder i kraft marknadsföras inom gemenskapen från förordningens ikraftträdande.
- (13) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

⁽¹⁾ EGT L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁽²⁾ EUT L 401, 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 339, 6.12.2006, s. 16.

⁽⁴⁾ http://www.codexalimentarius.net/download/standards/291/cxs_118e.pdf

▼ **C1**

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1***Tillämpningsområde**

Denna förordning ska tillämpas på andra livsmedel än den modersmjölksersättning och tillskottsning som omfattas av direktiv 2006/141/EG.

*Artikel 2***Definitioner**

I denna förordning avses med

- a) livsmedel för personer med glutenintolerans: livsmedel för särskilda näringsändamål som särskilt framställts, beretts och/eller bearbetats för att uppfylla de särskilda kostbehoven hos personer med glutenintolerans,
- b) gluten: proteinfraktion från vete, råg, korn, havre eller dessas korsningshybrider, och derivat av denna, som vissa personer är intoleranta mot och som är olösliga i vatten och 0,5 M koksaltlösning,
- c) vete: alla arter av *Triticum*.

*Artikel 3***Sammansättning och märkning av livsmedel för personer med glutenintolerans**

1. Livsmedel för personer med glutenintolerans som består av eller innehåller en eller flera sådana ingredienser framställda av vete, råg, korn, havre eller dessas korsningshybrider som särskilt bearbetats för att reducera glutenhalten, får inte innehålla mer än 100 mg gluten/kg i livsmedel som säljs till slutkonsumenten.
2. Märkning och presentation av samt reklam för de produkter som avses i punkt 1 ska förses med benämningen ”mycket låg glutenhalt”. De får förses med benämningen ”glutenfri” om glutenhalten inte överstiger 20 mg/kg i livsmedel som säljs till slutkonsumenten.
3. Havre i livsmedel för personer med glutenintolerans måste vara särskilt framställd, beredd och/eller bearbetad för att undvika kontamination med vete, råg, korn eller korsningar av dessa, och glutenhalten i sådan havre får inte överstiga 20 mg/kg.
4. Livsmedel för personer med glutenintolerans, som består av eller innehåller en eller flera ingredienser som ersätter vete, råg, korn, havre eller dessas korsningshybrider, får inte innehålla mer än 20 mg/kg gluten i livsmedel som säljs till slutkonsumenten. Märkning och presentation av samt reklam för dessa produkter ska förses med beteckningen ”glutenfri”.
5. Om livsmedel för personer med glutenintolerans innehåller både ingredienser som ersätter vete, råg, korn, havre eller dessas korsningshybrider och sådana ingredienser av vete, råg, korn, havre eller dessas korsningshybrider som särskilt bearbetats för att reducera glutenhalten, ska punkterna 1, 2 och 3 tillämpas, medan punkt 4 inte ska vara tillämplig.
6. Benämningarna ”mycket låg glutenhalt” och ”glutenfri” som avses i punkterna 2 och 4 ska anges nära namnet på det livsmedel som säljs.

▼ **C1***Artikel 4***Sammansättning och märkning av andra livsmedel som är lämpliga för personer med glutenintolerans**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2.1 a iii i direktiv 2000/13/EG får man märka, presentera och göra reklam för följande produkter med angivande av beteckningen ”glutenfri” under förutsättning att glutenhalten inte överstiger 20 mg/kg i livsmedel som säljs till slutkonsumenten:

- a) Livsmedel för normal konsumtion.
 - b) Livsmedel för särskilda näringsändamål, som särskilt framställts, beretts eller bearbetats för att uppfylla de särskilda kostbehoven hos andra personer än dem med glutenintolerans, men som trots det genom sin sammansättning lämpar sig för att uppfylla de särskilda kostbehoven hos personer med glutenintolerans.
2. Märkning och presentation av samt reklam för de produkter som avses i punkt 1 får inte förses med benämningen ”mycket låg glutenhalt”.

*Artikel 5***Ikraftträdande och tillämpning**

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Förordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2012.

Livsmedel som redan uppfyller kraven i denna förordning den dag förordningen träder i kraft får dock släppas ut på gemenskapsmarknaden.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.